

Dosarul nr.3ra-1131/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Cosoi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ,

împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2019, Petru Cosoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale solicitând anularea deciziei nr.10/2019/15624 din 07 iunie 2019 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Călărași privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare perioada de activitate de 15,5 ani în cadrul ÎS „Albina” (12 iulie 1983 – 30 august 1995) și SRL „Albina Dar” (30 august 1995 – 05 octombrie 1999), obligarea să efectueze recalculările necesare a pensiei pentru limita de vârstă ținând cont de stagiul integral de cotizare.

La 21 februarie 2020, reclamantul a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată prin care a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași nr.10/2019/15624 din 07 iunie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare perioada de activitate de 15,5 ani în

cadrul ÎS „Albina” (12 iulie 1983 – 30 august 1995) și SRL „Albina Dar” (30 august 1995 – 05 octombrie 1999), obligarea să efectueze recalculările necesare a pensiei pentru limita de vârstă ținând cont de stagiul integral de cotizare începând cu data îndeplinirii condițiilor de pensionare, 27 martie 2019, încasarea din cotul Casei Naționale de Asigurări Sociale a prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei, cheltuielile de judecată în sumă de 1 490 de lei precum și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 4 000 de lei (f.d.114-124, vol.I).

Ulterior, la 25 august 2020, Petru Cosoi, reprezentat de avocatul Mariana Ivasiutic, a mai depus o cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată prin care a solicitat anularea parțială a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași nr.10/2019/15624 din 07 iunie 2019, anularea deciziei nr. C-2347/19 din 06 noiembrie 2019 pe marginea examinării cererii prelabile privind refuzul de a efectua recalcularea pensiei de vârstă, ca fiind ilegale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul perioada de activitate în cadrul ÎS „Albina” (12 iulie 1983 – 30 august 1995) și SRL „Albina Dar” (30 august 1995 – 31 decembrie 1998), obligarea să efectueze recalculările necesare a pensiei pentru limita de vârstă ținând cont de stagiul integral de cotizare începând cu data îndeplinirii condițiilor de pensionare, 27 martie 2019, încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei, cheltuielile de judecată în sumă de 1 490 de lei precum și cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 4 000 de lei (f.d.148-150, vol.I).

În motivarea acțiunii Petru Cosoi a indicat că, la 02 aprilie 2019, a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași actele necesare în vederea perfectării pensiei pentru limita de vârstă. La 07 iunie 2019, s-a adresat repetat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași.

Prin decizia privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași a fost stabilită pensia pentru limita de vârstă pentru stagiul de cotizare de 15,1 ani (stagiul de cotizare până la 01.01.1999 de 8,8 ani a fost confirmat prin diferite certificate, deoarece nu deține carnet de muncă pentru perioada respectivă, iar stagiul de cotizare de 6,3 ani realizat după 01.01.1999 a fost confirmat prin datele contului personal de asigurări sociale). Pensia a fost calculată pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 12 596,10 de lei, luând în considerare stagiul total de cotizare menționat și constituie 2567,71 de lei.

A menționat că, pentru stabilirea pensiei de vârstă a prezentat mai multe acte, inclusiv copia carnetului de muncă (duplicat) scanat, toate datele fiind introduse în Registrul de stat al evidenței individuale, inclusiv perioada de până la 1999 conform Hotărârii de Guvern nr. 426, actul despre serviciul militar și actele ce confirmă studiile superioare.

La cerere a prezentat suplimentar actele care confirmă perioada de muncă de până în a.1999 și anume, 3 adevăruri și un extras din cartea de ordine a fostului angajator.

Ulterior, a mai prezentat informația eliberată de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Teritorială Călărași potrivit căreia în perioada a.1996 – 1999, a activat în calitate de director al SRL „Albina-Dar”; extrasul din webinfo.cos.gov.md, care confirmă că Fondul de Investiții Nemutual SA „York-Invest” este fondator al SRL „Albina-Dar”, iar deținând 80% din capital, restul 20% aparține persoanelor fizice din care 1,30% aparțin lui Petru Cosoi; contractul de vânzare-cumpărare a patrimoniului de stat la licitația din 26 iulie 1995, care confirmă că Fondul de Investiții SA „York-Invest” este succesorul în drepturi a ÎS „Albina”, copiile carnetelor de muncă a foștilor angajați ÎS „Albina” care dețin înscrieri efectuate de către dânsul în calitate de director a sovhozului și înscrieri efectuate de către Grigore Galearschi, ex-director al SRL „Albina-Dar”, Fondul de Investiții SA „York-Invest”.

La 02 septembrie 2019, a primit decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași nr. 10/2019/15624 din 07 iunie 2019 privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă, fapt ce se confirmă prin semnătură pe verso-ul deciziei.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 11 septembrie 2019 a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale scrisoare prin care a solicitat reexaminarea dosarului personal privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă. Ulterior, prin scrisoarea nr.C-2066/19 din 10 octombrie 2019, a fost informat că în stagiul de cotizare nu a fost inclusă perioada de activitate reflectată în adeverința nr. 17 din 19 martie 2002.

A invocat reclamantul că în vederea respectării procedurii prealabile, la 23 octombrie 2019 s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă potrivit căreia a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași nr.10/2019/15624 din 07 iunie 2019 cu reexaminarea cererii privind stabilirea pensiei de vârstă și a include în stagiul de cotizare întreaga perioadă de activitate.

La 11 noiembrie 2019, a recepționat răspunsul nr. C-2347/2019 la cererea prealabilă, potrivit căreia s-a comunicat că din motiv că nu deține carnet de muncă pentru perioada de până în a.1999, stagiul de cotizare de 8,8 ani a fost confirmat prin diferite certificate, iar stagiul de cotizare de după 01 ianuarie 1999 de 6,3 ani a fost confirmat prin datele contului personal de asigurări sociale.

A remarcat reclamantul că, nu este clară poziția autorității publice pârâte invocând lipsa carnetului de muncă în condițiile în care a prezentat carnetul de muncă în original, iar toate înscrierile efectuate în acesta sunt incluse în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale. Carnetul de muncă conține informație suficientă pentru calcularea stagiului complet în vederea stabilirii pensiei de vârstă.

Consideră că, decizia nr. 10/2019/15624 din 07 iunie 2019 privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă conține date eronate și este neîntemeiată, în condițiile în

care ia fost încălcat dreptul legal de a beneficia de pensie de vârstă stabilită în conform legii.

Reclamantul a menționat că, perioada de activitate de 15,5 ani în cadrul ÎS „Albina” și SRL „Albina Dar” constituie o perioadă contributivă, iar includerea acesteia influențează în mod direct asupra stabilirii cuantumului pensiei de asigurare. Mai mult, pe lângă actele menționate, au mai fost prezentate Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași și alte adeverințe care confirmă perioada de activitate începând cu anul 1973, 1977, 1983.

A invocat că, art. 5 din Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, prevede care perioadă se referă la stagiul de cotizare și urmează a fi luate în calcul la stabilirea pensiei pentru limita de vârstă. Iar art. 15 din aceeași Lege prevede, că pensia pentru limita de vârstă poate fi stabilită la împlinirea vârstelor standard de pensionare prevăzute la art. 41 cu condiția realizării stagiului minim de 15 ani.

La fel, a remarcat că potrivit pct. 68, 69 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21.03.2017, stagiul de cotizare se confirmă în baza documentelor eliberate de la locul de muncă, serviciu, studii sau alte activități care se includ în stagiul de cotizare, ori a documentelor eliberate de organizațiile ierarhic superioare, precum și de instituțiile de arhivă. Stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 01 ianuarie 1999), se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în mod stabilit.

A indicat că, a prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași, atât duplicatul carnetului de muncă cu toate înscrierile efectuate, cât și adeverințe, certificate, extrase din ordine care confirmă perioada de activitate, dar din motive neclare nu au fost luate în considerare de către organul abilitat la efectuarea calculului și stabilirea pensiei pentru limita de vârstă.

A menționat că, prin emiterea ilegală a actului administrativ individual, decizia nr. 10/2019/15624 din 07 iunie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a cauzat prejudiciu material, suportând cheltuieli suplimentare de autentificare și traducere a înscrisurilor, cheltuieli de deplasare pentru a-și revendica dreptul său legal. A fost nevoit de a-și contracta un avocat în vederea obținerii serviciilor de asistență juridică calificată, consultanță juridică, reprezentarea în instanța de judecată.

Reclamantul a menționat că în condițiile art. 2006 din Codul civil, se consideră în drept de a solicita inclusiv repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile iresponsabile ale pârâtului, prin emiterea actului ilegal în privința sa, prejudiciul fiind estimat în sumă de 10 000 de lei, încât a avut situație de frustrare, nemulțumire, neliniște, nervozitate ceea ce s-a răsfrânt negativ asupra stării sale de sănătate.

Prin hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial acțiunea de contencios administrativ, intentată la cererea chemare în judecată depusă de Petru Cosoi împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ.

S-a anulat parțial decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași nr. 10/2019/15624 din 07 iunie 2019, în partea stabilirii cuantumului pensiei pentru limita de vârstă lui Petru Cosoi de 2567,71 de lei per lună și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-2347/19 din 06 noiembrie 2019 cu privire la respingerea cererii prealabile.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare a lui Petru Cosoi perioada de activitate în cadrul ÎS „Albina”, 12 iulie 1983 – 30 august 1995 și SRL „Albina Dar”, 30 august 1995 – 31 decembrie 1998 și să efectueze recalcularea pensiei pentru limita de vârstă începând cu data îndeplinirii condițiilor de pensionare 27 martie 2019.

S-a dispus încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantului Petru Cosoi, suma de 970 de lei cu titlul de cheltuieli de judecată și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4 000 de lei, în total suma de 4 970 de lei.

În rest, pretențiile reclamantului s-au respins ca neîntemeiate (f.d.166, 178-189, vol.I).

Conform avizelor de recepție anexate, se constată că Casa Națională de Asigurări Sociale la 25 noiembrie 2020 a recepționat dispozitivul hotărârii (f.d.169, vol.I), iar la 15 ianuarie 2021 a recepționat hotărârea motivată (f.d.191, vol.I).

La 25 noiembrie 2020, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată (f.d.171, 172, vol.I), iar la 02 februarie 2021 a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate, rejudecarea cauzei și emiterea unei decizii prin care să fie respinsă acțiunea (f.d.197-201, vol.I).

Prin decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 27 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.1, 2-19, vol.II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, reieșind din pretențiile din cererea de chemare în judecată depusă de Petru Cosoi de calculare eronată de către Casa Națională de Asigurări Sociale a dreptului la pensie și că Casa Națională de Asigurări Sociale nu a inclus în stagiul de cotizare perioada de activitate de 15,5 ani în cadrul ÎS „Albina” (12 iulie 1983 – 30 august 1995) și SRL „Albina Dar” (30 august 1995 – 05 octombrie 1999), deși a prezentat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași carnetul de muncă, cu mențiunea scanat, având toate înscrierile efectuate în

corespondere cu prevederile legislației, Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că carnetul de muncă prezentat este duplicat, iar înscrierile privind activitatea reclamantului pentru perioada 1983 - 1999 nu ar fi autentificate în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 1449 din 24.12.2017 privind ținerea carnetului de muncă, în vigoare la momentul deschiderii carnetului de muncă.

Astfel, Completul judiciar a apreciat ca neîntemeiată poziția Casei Naționale de Asigurări Sociale or, pct. 77 din Regulamentul privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007, expres statuează că, în duplicatul carnetului de muncă înscrierile despre activitatea de muncă, stimulările și recompensele acordate se efectuează de către ultima autoritate pe baza ordinelor (deciziilor, dispozițiilor, hotărârilor) emise anterior.

Instanța de apel a reținut că, la caz, duplicatul carnetului de muncă a titularului Petru Cosoi, a fost eliberat de ultima entitate la care a lucrat salariatul la inițiativa angajatorului, fiecare înscriere fiind efectuată și confirmată prin acte suplimentare, în dreptul fiecărei înscrieri fiind aplicată semnătura persoanei responsabile și ștampila unității, ceea ce implică autentificarea potrivit legislației în vigoare.

Casa Națională de Asigurări Sociale nemotivat a concluzionat că Secretariatul Parlamentului ar fi autentificat automat înscrierile din carnetul de muncă al intimatului fără ca acestea să fie confirmate prin documente veridice. Or, Casa Națională de Asigurări Sociale, nefiind de acord cu unele înscrieri în carnetul de muncă, anterior emiterii deciziei de stabilire a pensiei de vârstă, nu a întreprins nici o măsură în vederea stabilirii veridicității înscrisurilor din carnetul de muncă, deși conform art. 30 alin. (2) din Legea privind sistemul public de pensii, organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă și venitul asigurat, eliberate de organele abilitate.

Instanța de apel a reținut ca fiind stabilit cu certitudine faptul că, solicitantul a prezentat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași carnetul de muncă, cu mențiunea scanat, având toate înscrierile efectuate în corespundere cu prevederile legislației, care era suficient pentru confirmarea stagiului de cotizare, cu atât mai mult că absolut toate înscrierile efectuate în carnetul de muncă sunt incluse în Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale ținut de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale. Cu toate acestea, la solicitarea reprezentanților Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași, Petru Cosoi a prezentat și alte adevăruri, certificate, extrase din ordine care confirmă perioadele de activitate, acte care însă nu au fost luate în considerare la efectuarea calculului și stabilirea pensiei pentru limita de vârstă.

A stabilit instanța de apel că, veridicitatea datelor incluse în Adevărura nr. 17 din 19 martie 2002 precum și înscrierilor din carnetul de muncă a intimatului, sunt confirmate suplimentar prin certificatul de arhivă nr. 94 din 19 februarie 2020 și anexele

acestui, (lista muncitorilor membrilor sindicatului Sovhozului Apicol de Reproducție „Albina” din Călărași; calcularea plăților suplimentare pentru producție pentru lucrătorii de conducere, specialiștilor sovhozului „Albina” pentru anul 1986 ș.a.).

Instanța de apel a conchis că suportul probator administrat de reclamant combate în totalitate argumentul apelantei precum că certificatele de la Arhivă sunt niște acte cu aproximație ce nu pot fi considerate cu certitudine acte confirmative care ar demonstra perioada de activitate, concretă.

Din materialele cauzei rezultă cert că Petru Cosoi a activat în cadrul ÎS „Albina” și SRL „Albina-Dar”, fapt ce constituie o perioadă contributivă și aceasta urmează a fi inclusă în stagiul de cotizare or, aceasta influențează în mod direct asupra stabilirii cuantumului pensiei pentru limita de vârstă.

Astfel, instanța de apel a stabilit ca fiind justă concluzia instanței de fond că, înscrisurile ce se conțin în carnetul de muncă eliberat reclamantului, sunt veridice și urmează a fi luate în calcul or, pîrîtul nu a dovedit contrariul, în consecință, întemeiat a anulat parțial decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași nr. 10/2019/15624 din 07 iunie 2019, în partea stabilirii cuantumului pensiei pentru limita de vârstă lui Petru Cosoi, de 2567,71 de lei per lună și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-2347/19 din 06 noiembrie 2019 cu privire la respingerea cererii prealabile și a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să includă în stagiul de cotizare perioada de activitate în cadrul ÎS „Albina” 12 iulie 1983 – 30 august 1995 și SRL „Albina Dar” 30 august 1995 – 31 decembrie 1998 și să efectueze recalcularea pensiei pentru limita de vârstă începând cu data îndeplinirii condițiilor de pensionare 27 martie 2019.

Cu referire la compensarea cheltuielilor de judecată, completul judiciar a reținut că, la caz, Petru Cosoi a suportat cheltuieli de judecată în vederea traducerii actelor, fapt ce se confirmă prin bonul de plată sera DAA nr. 22847306 din 13 decembrie 2019 în sumă totală de 340 de lei; bonul de plată seria DAA nr. 22847586 din 20 februarie 2020 în sumă totală de 160 de lei; bonul de plată seria DAA nr. 22847554 din 13 februarie 2020 în sumă totală de 80 de lei; ordinul de încasarea a numerarului nr. QSG2386:1375756 din 20 februarie 2020 în sumă de 260 de lei; ordinul de încasare a numerarului nr. QSG2386:1336312 din 13 februarie 2020 în sumă de 130 de lei, în total 970 de lei.

Instanța de apel a reținut că, pe parcursul examinării cauzei reclamantul, Petru Cosoi, a fost asistat de avocatul Mariana Ivasiutic fapt ce se confirmă prin mandatul avocațial din 07 februarie 2020 și a suportat și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 4 000 de lei, fapt ce se confirmă prin bonul de plată seria DAA nr. 18186301 din 07 februarie 2020 în sumă de 3 000 de lei și bonul de plată seria DAA nr. 18186302 din 12 februarie 2020 în sumă de 1 000 de lei.

Astfel, prima instanță just a dispus încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul reclamantului a sumei de 970 de lei cu titlul de cheltuieli

de judecată și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4 000 de lei, în total suma de 4 970 de lei.

La 18 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d. 21, vol.II), Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus cerere de recurs nemotivată (f.d. 22, vol.II), iar la 07 septembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d. 26, vol.II), a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi (f.d. 27-32, vol.II).

În motivarea recursului, Casa Națională de Asigurări Sociale și-a manifestat dezacordul cu soluția instanțelor de judecată, invocând că, conform prevederilor art. 53 din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, începând cu 01.04.2017, pensia pentru limită de vârstă se calculează conform prevederilor art. 16, din venitul mediu lunar asigurat valorizat, realizat după 01 ianuarie 1999, și stagiul de cotizare total (stagiului de cotizare realizat pentru perioada până la 01.01.1999 și după 01.01.1999).

În conformitate cu prevederile pct. 69 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, stagiul de cotizare realizat până la introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 01 ianuarie 1999) se confirmă prin carnetul de muncă sau prin alte documente eliberate în modul stabilit.

În urma introducerii evidenței individuale de asigurări sociale (după 01 ianuarie 1999), stagiul de cotizare se confirmă în baza datelor din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate, gestionat în conformitate cu Legea privind sistemul public de asigurări sociale.

Astfel, potrivit legislației în vigoare, stagiul de cotizare realizat după 01.01.1999 se determină în baza datelor din contul personal.

A menționat că, în urma examinării actelor din dosarul de pensionare al intimatului, la 04 aprilie 2019, în baza actelor depuse, intimatului, începând cu 27 martie 2019 i-a fost stabilită pensie parțială pentru limită de vârstă pentru stagiul total de cotizare - de 15,1 ani (stagiul de cotizare până la 01.01.1999 de 8,8 ani a fost confirmat prin diferite certificate, deoarece solicitantul nu deține carnet de muncă de tip vechi, pentru perioada respectivă, și stagiul de cotizare de 6,3 ani realizat după 01.01.1999 a fost confirmat prin datele contului personal de asigurări sociale).

Pensia a fost calculată pe baza venitului mediu lunar asigurat valorizat de 12596,10 de lei, luând în considerare stagiul total de cotizare menționat.

A susținut că, potrivit punctului 83 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017,

pentru confirmarea stagiului de cotizare se iau în considerare numai datele referitoare la perioadele de lucru incluse în carnetele de muncă, conform documentelor.

Adeverințele ce confirmă perioadele de muncă trebuie să conțină, de asemenea, temeiul în baza căroră au fost eliberate.

În cazul solicitantului, în stagiul de cotizare nu a fost inclusă perioada de activitate în cadrul sovhozului „Albina” și SRL „Albina-Dar”, reflectată în adeverința nr. 17 din 19 martie 2002 eliberată de FIN „YORC-INVEST” SA, deoarece în adeverință nu este indicat temeiul în baza căroră a fost eliberată, nu este confirmat documentar faptul că arhiva SRL „Albina-Dar” ar fi fost transmisă la păstrare la FIN „YORC-INVEST” SA, iar verificarea autenticității eliberării adeverinței respective, nu poate fi efectuată, deoarece nu a fost posibil de identificat locul păstrării arhivei SRL „Albina-Dar”.

A susținut că la 18 aprilie 2019 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași a efectuat act de control, în cadrul Serviciului raional de arhivă Călărași, în temeiul art. 30 din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, pentru confirmarea perioadei de activitate al intimatului în cadrul sovhozului „Albina” cu transfer în cadrul SRL „Albina Dar”, ulterior arhiva entităților respective fiind predată în cadrul întreprinderii „YORK-INVEST”, pentru perioada 12.07.1983 - 05.10.1999 însă certificată confirmativ că arhiva a fost transmisă la păstrare „YORK-INVEST”, nu este.

Potrivit actului de verificare nr. 8 din 18 aprilie 2019, s-a constatat că cărțile de ordine și salariul angajaților din cadrul sovhozului „Albina”, pentru anii 1983 - 1999, lipsesc, iar Primăria or. Călărași a refuzat să ofere informații privind păstrarea cărților de ordine, în cadrul Primăriei. Astfel, stagiul de muncă în cadrul sovhozului „Albina”, „Albina Dar” pentru perioada anilor 1983 – 1999, nu a fost confirmat.

A menționat că carnetul de muncă depus de către intimat este duplicat, deschis de Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova, iar înscrierile privind activitatea intimatului pentru perioada 1973 - 1999 nu sunt autentificate în corespundere cu Hotărârea Guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007 privind carnetul de muncă, în vigoare la momentul deschiderii carnetului de muncă.

La caz, carnetul de muncă prezentat de intimat, a fost completat cu înscrieri privind angajarea și eliberarea din funcție din cadrul entităților pentru perioada 1973 - 2015, ne fiind autentificate până la alegerea în funcție de Deputat în Parlament. Astfel, conform prevederilor Hotărârea Guvernului nr. 165 din 21 martie 2017, perioada 1973 - 1983 a fost confirmată prin extrase de ordine, prezentate suplimentar, iar perioada 1983 - 1999 nu poate fi confirmată documentar și nu poate fi inclusă la calculul stagiului de cotizare, în pofida faptului că intimatul deși a deținut funcție de conducere în cadrul entității nu poate confirma documentar această perioadă, fiind doar înscrierile din carnetul de muncă neautentificate.

În cadrul ședințelor de judecată intimatul a prezentat, atât carnetul de muncă

duplicat în original, cât și în copie, confirmând autentificarea înscrisurilor 1973 - 2015 cu ștampila Secretariatului Parlamentului.

Instanța de apel a ignorat înscrisurile anexate la dosarul administrativ, menționând chiar că carnetul de muncă a fost depus de intimat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași cu mențiunea scanat, având toate înscrisurile efectuate corespunzător, ceea ce este absolut greșit, așa cum la solicitarea oricăror prestații sociale solicitantul de pensii prezintă actele pentru stabilirea prestațiilor sociale în original și copie.

La 02 aprilie 2019, la depunerea cererii privind stabilirea pensiei intimatul a depus personal cererea privind solicitarea dreptului la pensie prezentând originalul carnetului de muncă duplicat și copia acestuia (copia fiind autentificată de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași în temeiul duplicatului în original) din care se vizualizează doar o singură ștampilă aplicată la înscrierea nr. 19. Ulterior, în cadrul ședințelor fiind prezentat o nouă copie a carnetului de muncă autentificată cu ștampila Secretariatului Parlamentului pentru fiecare înscriere. Astfel, s-a dedus că Secretariatul Parlamentului automat, a autentificat înscrierile din carnetul de muncă al intimatului fără ca aceste înscrisuri să fie confirmate prin careva documente veridice (extrase din ordine sau alte acte). Instanțele ierarhic inferioare nu au constatat actele confirmative potrivit cărora Secretariatul Parlamentului a autentificat aceste înscrieri.

Totodată, nu este clar în ce temei au fost efectuate înscrierile pentru perioada 1983-1999 în carnetul de muncă a intimatului și care a fost temeiul legal (care au fost actele justificative ce au stat la baza includerii acestor înscrieri în carnetul de muncă), sau, dacă aceste înscrisuri, documente existau, atunci de ce intimatul nu le-a prezentat Casa Națională de Asigurări Sociale pentru confirmarea stagiului.

În cazul în care intimatul ar prezenta documente confirmative privind activitatea în cadrul SRL „Albina-Dar”, autenticitatea cărora va fi posibil de verificat în corespundere cu art. 30 din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, cuantumul pensiei va fi reexaminat.

A susținut că, intimatul, nu s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere de recalculare a pensiei, adresând doar cerere prealabilă prin care a solicitat recunoașterea stagiului de muncă în cadrul „Albina”, SRL „Albina Dar” și reexaminarea cererii pentru perfectarea pensiei pentru limita de vârstă.

A menționat că, prin certificatul de arhivă nr. 94 din 19 februarie 2020, se confirmă doar că în documentele preluate la păstrare pentru perioada 1983 - 1998, intimatul figurează ca angajat al entității menționate. Astfel, adeverința cu nr. 17 din 19 martie 2002 și certificatul de arhivă nr. 94 din 19 februarie 2020 se contrazic or, perioada în care figurează intimatul în listele angajaților entității, fiind niște acte cu aproximație, ce nu pot fi considerate cu certitudine acte confirmative care ar demonstra perioada de activitate, concretă.

Din materialele cauzei nu pot fi confirmate perioadele de fapt solicitate a fi incluse

în stagiul de cotizare 1983-1995, 1995-1998, ale intimatului, iar instanțele ierarhic inferioare au dat o apreciere superficială, atât normelor legale relevante cauzei, cât și suportului probatoriu, soluția instanțelor fiind una nemotivată, bazată pe raționamente insuficiente în vederea obligării Casa Națională de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea pensiei intimatului cu includerea în stagiul de cotizare a perioadelor menționate.

A conchis că, instanțele judecătorești au interpretat în mod eronat normele de drept material pertinente cauzei.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 iunie 2021.

Instanța de recurs constată că la materialele cauzei lipsesc informații privind notificarea părților a dispozitivului deciziei contestate, iar potrivit avizului de recepție DS8005430772AS (f.d. 24, vol. II), se constată că la 29 septembrie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale, a recepționat decizia motivată.

La 18 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d. 21, vol. II) Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus recurs nemotivat (f.d. 22, vol. II), iar la 07 septembrie 2021 a depus cerere de recurs motivată (f.d. 26, 27-32, vol. II) împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi. Astfel, instanța de recurs consideră că recursul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 26 octombrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 35, vol. II).

La 30 noiembrie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d. 37, vol. II), Petru Cosoi, reprezentat de avocatul Mariana Ivasiutic a depus referință prin care a solicitat respingerea cererii de recurs declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibilă și menținerea deciziei instanței de apel (f.d. 38-45, vol. II).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului

Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh